



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMÂNIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Curs pentru părinți:

Dezvoltarea socială în adolescență

Autori:

Cristina Curea

Florica Dinescu

Ligia Neșcu

Timișoara

2015



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Motto curs:

„Toți oamenii mari au fost mai întâi copii, dar puțini dintre ei își mai aduc aminte.”

Antoine De Saint-Exupéry



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Cuprins

Dezvoltarea socială în adolescență.....	4
Tema 1: Autocunoaștere – Activitatea 1: Să ne cunoaștem!.....	6
Tema 1: Autocunoaștere – Activitatea 2: Stilurile parentale	13
Tema 2: Adolescența – Activitatea 3: Cât de bine îți cunoști copilul?	19
Tema 2: Adolescența – Activitatea 4: Portretul robot al adolescentului	24
Tema 3: Comunicarea – Activitatea 5: Triunghiul comunicării.....	34
Tema 3: Comunicarea – Activitatea 6: Comunicarea asertivă în relația părinte-copil.....	38
Tema 3: Comunicarea – Activitatea 7: Jocul de rol ca tehnică de comunicare asertivă	45
Bibliografie	51



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Dezvoltarea socială în adolescență

Adolescența este o etapă de dezvoltare socială mai puțin tulbură decât cea anterioară, tânărul orientându-se pe de o parte spre problemele lumii sociale exterioare, iar pe cealaltă parte realizează o incursiune în propriul psihic, pentru a-și forma o imagine a sinelui. În perioada adolescenței propriu-zise tinerii sunt tot mai puțin influențați de către grupul de prieteni și, dat fiind faptul că transformările fizice și sexuale sunt în mare parte încheiate, tânărul se simte mai confortabil în propriul corp. Din punct de vedere psihosocial, adolescenții se confruntă cu mai multe provocări esențiale: **dezvoltarea conștiinței sinelui, stabilirea autonomiei, acceptarea intimității și a propriei sexualități și integrarea treptată în valorile vieții.**

Potrivit lui **Erik Homburger Erikson**, dezvoltarea socială a ființei umane rezultă din rezolvarea crizei produse de conflictul dintre **procesul treptat de maturizare și de construire a unei identități de sine** pe de o parte și **provocările culturale și reacția la acestea** de cealaltă parte. Dezvoltarea socială conform lui Erikson cuprinde mai multe etape, iar adolescența (**14 - 20 ani**) se încadrează în etapa a cincea: criza **IDENTITATE versus CONFUZIE DE ROL**.

Notele definitorii ale dezvoltării sociale în adolescență

- **Identitatea sinelui** reprezintă un set organizat de obiective, aptitudini, valori și atitudini pe care tânărul îl consideră ca fiindu-i caracteristic și că îl definește ca persoană.
- **Afirmarea de sine** - tinerii simt nevoia imperioasă de a le fi recunoscute meritele și calitățile de adulți, în special de către părinți. Desconsiderarea este o experiență dureroasă pentru un adolescent. Pentru a obține afirmarea de sine tânărul încearcă să se evidențieze prin imaginea exterioară, limbaj, comportament, etc.
- Explorarea **identității sexuale** în adolescență are loc în cadrul "**prezumției de heterosexualitate**" caracteristice majorității spațiilor culturale. **Stabilirea unei identități sexuale** depinde de **educația sexuală primită și expunerea la sexualitate**. La fel ca în cadrul procesului stabilirii unei identități de sine, stabilirea identității sexuale poate include **confuzii de rol**.
- **Stabilirea autonomiei** înseamnă obținerea independenței, însă nu prin izolarea de familie și prieteni, ci **independența în cadrul relațiilor sociale**. Tinerii autonomi au capacitatea de a lua propriile decizii, trăiesc după propriile norme și sunt mai puțin dependenți emoțional de părinți.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

- Un alt obiectiv al dezvoltării sociale în adolescență este stabilirea unor **raporturi de prietenie intime**, apropiate, bazate pe încredere, onestitate și comunicare. Urmând modelul acestor relații de prietenie, tinerii învață să aibă **legături romantice sănătoase** cu un eventual partener de viață.
- **Relația tânărului cu familia** – adolescența reprezintă vârsta contestației și a conflictelor în relațiile cu adulții: acum apar frecvent conflicte de idei, conflicte afective sau conflictele de autoritate. În ciuda conflictelor care apar în relația sa cu adultul, de fapt, adolescentul nu dorește să rupă relația ci să stabilească un contact „adevărat”, „autentic” cu celălalt. Practic, adolescentul încearcă să stabilească relații de egalitate și nu un raport de tipul celui dintre educat și educator. La început, nevoia de independență îi face pe tineri să se **îndepărteze de familie** și să devină foarte **atașați de prieteni**. Această atitudine duce de multe ori la conflicte între părinți și copii, precum și la un comportament provocator și sfidător al adolescentului. Părinții și familia însă trebuie să rămână în continuare un sprijin emoțional și un refugiu pentru copil. Mai târziu, adolescentul se maturizează și **relațiile cu familia redevin strânse** și, de data aceasta, capătă o trăsătură de maturitate.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Tema 1: Autocunoaștere – Activitatea 1: Să ne cunoaștem!**Bun venit participanților****(5 minute)**

Salutăm participanții, după aceasta îi invităm să ocupe un loc pe unul din scaunele așezate în cerc. Le mulțumim pentru faptul că au ajuns la timp, amintindu-le că acesta este un beneficiu pentru întregul grup, le spunem că una dintre regulile programului este să fie punctuali și îi îndemnăm să respecte acest lucru.

Urăm bun venit grupului și ne prezentăm, explicând pe scurt experiența profesională și rolul în cadrul programului.

Prezentarea Obiectivelor:**(1 minut)**

Pentru astăzi ne propunem:

- *Să ne cunoaștem;*
- *Să stabilim împreună regulile de grup;*
- *Să realizăm „Arborele așteptărilor”;*

Activitate de energizare: „De ce mă numesc...”**(15 minute)**

Invităm părinții să se așeze pe unul din scaunele așezate în cerc. Oferim fiecărui părinte un ecuson (necompletat) și un marker (culoarea este la alegere). Solicităm părinților să își scrie pe ecuson **prenumele** și să explice de ce poartă acest prenume (cine l-a numit astfel, de ce? ce știe despre prenumele său, ce întâmplări curioase legate de prenumele său cunoaște). Începem prezentarea chiar noi pentru a da un exemplu celor prezenți.

După ce s-au prezentat toți participanții, întrebăm câte persoane poartă același prenume? A cui istorioară vi s-a părut cea mai haioasă?

Încurajăm participanții să se adreseze unii altora folosind prenumele!

REGULI DE GRUP**(15 minute)**

Metode: Brainstorming, discuție facilitată

Materiale: coli de flipchart, markere

Procedeu (Etapă):



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

1. Întreabă participanții care sunt regulile pe care vor ca toată lumea să le respecte de toată lumea pe tot parcursul cursului.
2. Notează toate ideile participanților pe coala de flipchart.

Prelucrare:

Se discută toate ideile notate și se notează acele reguli pe care toți participanții sunt de acord să le respecte.). Foaia de flipchart va rămâne afișată la vedere pe tot parcursul programului și se va face referire la reguli ori de câte ori situația o va impune.

Este recomandat să existe cel puțin următoarele reguli:

- *Confidențialitate;*
- *Punctualitate;*
- *Ascultăm și respectăm toate opiniile celorlalți;*
- *Vorbim pe rând;*
- *Ne implicăm, participăm la discuțiile de grup;*
- *Participăm la toate întâlnirile grupului de părinți;*
- *Discutăm cazuri, nu persoane;*
- *Telefoanele vor fi oprite, pe parcursul activității;*

Se stabilește un sistem de penalizare pentru încălcarea regulilor.

ARBORELE AȘTEPTĂRIILOR

(15 minute)

Metoda: Lucru individual, discuție, discuție facilitată;

Materiale: Post-it-uri de două culori, markere, coli de flipchart, ustensile de scris;

Etape:

1. Distribuie fiecărui participant un post-it din fiecare culoare;
2. Explică participanților că vor trebui să noteze pe post-it-urile de o culoare care le sunt așteptările legate de participarea la acest curs, iar pe post-it-urile de cealaltă culoare, care le sunt grijile cu privire la participarea la acest curs. Pe un post-it se notează doar o singură așteptare/grijă;
3. Lasă participanții să noteze timp de 5-7 minute, între timp desenează un arbore pe o coală de flipchart;
4. După ce toți participanții și-au notat așteptările și grijile, îi rugăm să lipească post-it-urile pe coala de flipchart - asemenea unor fructe ale arborelui;



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
 Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

5. Afișează coala de flipchart pe un perete la vedere.

Prelucrare:

- Citește toate așteptările și grijile notate și oferă cât mai multe clarificări participanților;
- Roagă participanții ca pe parcursul cursului, atunci când una dintre așteptările notate pe post-it-uri se confirmă, sau una dintre griji se infirmă, să o mute la rădăcina arborelui desenat pe flipchart;
- Explică participanților că acest arbore al așteptărilor constituie o modalitate constantă de verificare a percepției participanților față de curs;
- În cazul în care au mai multe așteptări/griji, pot lua mai multe post-it-uri.

Exercițiu de spargerea gheții „Bingo uman”

(20 minute)

Materiale necesare. Pentru fiecare participant avem nevoie de câte un creion și câte o fișă tipărită cu diferite întrebări (afirmații) cum ar fi: „Ești cineva care ...”

1. Pleacă în vacanța în fiecare an la munte
2. Și-a vopsit sau și-a decorat recent casa
3. Îi place să gătească
4. A călătorit într-o altă țară europeană
5. Locuiește împreună cu alți membrii ai familiei
6. Citește în mod regulat ziarele
7. Își face singur(ă) hainele
8. Are animale în casă
9. Cântă la un instrument muzical
10. Merge vara la țară
11. Vorbește o limba străină
12. Îi plac obiceiurile și tradițiile de sărbători
13. Merge în fiecare duminică la biserică
14. El sau un alt membru din familie lucrează în străinătate
15. Are o afacere proprie

În dreptul afirmațiilor putem face mai multe celule pentru ca jucătorii să noteze numele celor cu care a discutat și s-a potrivit afirmația.

Pregătirea exercițiului. Le spunem participanților regulile cât mai clar.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Etape:

1. În prima parte a activității, când se dă startul, pe parcursul a 5-10 minute, participanții pot circula prin spațiul de joc discutând între ei și aflând cât mai multe detalii unul despre celălalt. În momentul în care află că i se potrivește o afirmație notează numele acelei persoane în dreptul ei și va cauta pe altcineva, până când completează întreaga listă – atunci va spune „**Bingo**” și va fi câștigător.
2. În partea a doua a activității formatorul încurajează participanții la discuții. Începe prin a-i întreba dacă le-a plăcut. Apoi discută despre diversitatea aptitudinilor și intereselor din grup, interesele culturale pe care le pot detecta din discuțiile și răspunsurile pe care le-au primit. De exemplu: Exista un număr egal de bărbați și femei care gătesc sau călătoresc. Persoane care au animale în casă, etc.

PRIETENUL SECRET

(14 minute)

Metoda: Team-building

Timp: Pe toată durata cursului

Materiale: post-it-uri, pixuri, o cutie în care sunt puse cadourile.

Etape:

1. Oferă fiecărui participant un post-it și îi roagă să-și scrie numele așa cum apare scris pe ecuson;
2. Roagă participanții să împăturească post-it-ul de două ori după care le strângem într-o cutie și le amestecăm;
3. Trecem pe la fiecare participant și îl rugăm să extragă câte un bilet fără să arate/să divulge cui va ce este scris pe acesta. Ne asigurăm că nimeni nu a extras un post-it cu propriul nume, altfel, va extrage un alt bilețel;
4. Explicăm participanților că din acest moment pe parcursul întregului curs, vor fi prietenul secret al persoanei al cărei nume apare pe bilețelul extras. Participanții trebuie să aibă grijă de prietenul lor, să-i scrie bilețele, să-i facă mici cadouri, pe care le vor pune în cutia special amenajată fără ca cineva să-l vadă. Pe bilețele sau pe cadouri se va scrie „pentru ...”;
5. Pe toată perioada cursului, participanții vor avea grijă de prietenul lor secret.
6. Înaintea ultimei sesiuni, amintim participanților că este ultima ocazie în care pot pune cadouri prietenului secret.
7. La ultima sesiune rugăm participanții să se așeze în cerc, pentru a afla cine a fost prietenul secret;



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

8. Un participant vine în interiorul cercului este legat la ochi și întreabă: „Cine a fost prietenul meu secret?”;
9. Prietenul secret vine în spatele lui și îl bate pe umăr;
10. Participantul are o încercare pentru a ghici prietenul secret;
11. Participantul se dezleagă la ochi și află care a fost prietenul secret, cei doi se aplaudă și își mulțumesc reciproc;
12. Activitatea continuă până când toată lumea află cine i-a fost prietenul secret.

„Diploma mea”**(15 minute)**

Se împart participanților fișa „Diploma mea” anexa 2 pe care participanții le vor completa .

După completare, cine dorește își prezintă „Diploma”

Discuție facilitată**(20 minute)**

- Cum v-ați simțit?
- Care a fost sarcina cea mai ușoară?
- Care a fost sarcina cea mai dificilă?
- Cu ce gânduri plecați?



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
 Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 1: „Bingo uman”

Pleacă în vacanța în fiecare an la munte	Și-a vopsit sau și-a decorat recent casa	Îi place să gătească
A călătorit într-o altă țară europeană	Locuiește împreună cu alți membrii ai familiei	Citește în mod regulat ziarele
Își face singur(ă) hainele	Are animale în casă	Cântă la un instrument muzical
Merge vara la țară	Vorbește o limba străină	Îi plac obiceiurile și tradițiile de sărbători
Merge în fiecare duminică la biserică	El sau un alt membru din familie lucrează în străinătate	Are o afacere proprie



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 2 „Diploma mea”

DIPLOMA MEA

Cea mai importantă realizare din viața mea

Cel mai important succes din viața mea

Cel mai important eveniment din viața mea

Cel mai important obiectiv realizat

Cea mai importantă decizie pe care am luat-o

Cele mai importante persoane din viața mea

NUMELE ȘI PRENUMELE



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Tema 1: Autocunoaștere – Activitatea 2: Stilurile parentale

Recapitularea activității 1

(10 minute)

Data trecută ne-am cunoscut, am stabilit împreună regulile de grup, am realizat „Arborele așteptărilor” și ne-am familiarizat cu activitățile programului.

Prezentarea Obiectivelor:

(1 minut)

Pentru astăzi ne propunem:

- *Să identificăm stilurile parentale;*
- *Să descoperim unicitatea fiecărei persoane;*

Exercițiu energizare „PIZZA”

(10 minute)

Materiale: nu sunt necesare

Procedeu:

1. Rugați participanții să stea în cerc, unul în spatele celui alt și cu mâinile pe umerii celui din față.
2. Moderatorul le povestește că au de făcut o pizza. **Etape:**
 - a. se frământă aluatul
 - b. se taie salamul
 - c. se taie legumele
 - d. se pune ketchup-ul
 - e. se întinde cașcavalul
3. Toate etapele presupun masarea persoanei din față, masare care descrie cât mai bine fiecare etapă din realizarea pizzei.
4. După ce se realizează treptat toate etapele și numai după ce a rostit moderatorul etapa următoare, se mimează că se deschide ușa cuptorului, se împinge tava și se împinge ușa cuptorului cu piciorul (moment în care îi dai un șut în fund celui pe care tocmai l-ai masat).
5. De reținut că jocul se desfășoară într-un ritm alert.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
 Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Workshop-ul „Evaluarea stilurilor parentale” (80 minute)

Materiale: flipchart, markere, chestionare, pixuri, material anexe stiluri parentale, bandă de lipit

Etape:

I. Etapa de pregătire a workshop-ului este compusă din:

- Pentru clarificarea conceptelor legate de rolul, calitatea și caracteristicile unui părinte, punem întrebări participanților și le notăm pe flipchart;
- Discutăm toate ideile notate și marcăm acele idei cu care toți participanții sunt de acord;
- Stabilim împreună definiția stilului parental;
- Împărțirea chestionarelor fiecărui participant pentru evaluarea stilurilor parentale și a grilei de cotare (anexa 1, anexa 2);

II. Derularea propriu-zisă a workshop-ului:

- Participanții sunt rugați să completeze individual chestionarele primite;
- Formatorul lipește pe pereții încăperii materialul anexă „stiluri parentale”;
- După completarea chestionarelor și cotarea lor conform grilei, sunt rugați să facă un tur al galeriei și să identifice stilul parental propriu;

Prelucrare:

- Participanții sunt rugați să compare listele între ei și să reflecteze asupra similitudinilor și deosebirilor.
- Participanții își adresează întrebări și discută între ei;
- Participanții au primit informații despre stilurile parentale utilizate de părinți în procesul educației;
- Se discută aspecte legate de intercalarea stilurilor parentale și de modificarea acestora în funcție de vârsta copilului;

Exercițiul: Fulgul de nea (19 minute)

Materiale: Coli A4

Etape:

1. Se distribuie fiecărui participant câte o coala A4.
2. Ne așezăm în fața grupului și ținem o coala A4 în mână.
3. Rugăm participanții să împăturească foaia în două și să rupă colțul din dreapta, sus.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMÂNIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

4. Împăturesc din nou hârtia în două, și, la fel, vor rupe colțul din dreapta, sus;
5. Se repetă operația de câte ori va permite hârtia.
6. La sfârșit, toți participanții vor despături foaia și vor observa că foile lor arată diferit, fiecare în felul ei, chiar dacă ei, toți, au făcut aceleași operații.

Prelucrare:

Se vor adresa întrebări participanților:

- Cum sunt foile voastre față de cele ale colegilor?
- A greșit cineva în îndeplinirea sarcinii?

Se va trage concluzia că fiecare foaie cu decupajele sale este unică, așa cum și ei sunt unici, fiecare este deosebit, iar cheia reușitei este valorizarea fiecărei persoane



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 1: Chestionar pentru identificarea stilului parental

Nr. crt.	Afirmație	Da	Nu
1.	Copilul meu trebuie să fie cuminte tot timpul		
2.	Copilul meu merită să fie pedepsit pentru că m-a înfuriat		
3.	Copilul meu nu trebuie niciodată să încalce regulile		
4.	Atunci când copilul meu încalcă regulile trebuie pedepsit sever		
5.	Copilul meu trebuie să mă asculte întotdeauna		
6.	Copilul meu nu trebuie niciodată să-și contrazică părinții		
7.	A mă înfuria este o modalitate eficientă de a modifica comportamentul copilului meu		
8.	Părinții trebuie să bată copiii pentru a-i aduce într-o formă civilizată		
9.	Din moment ce un copil trebuie să se comporte bine, lauda și recompensa nu sunt necesare, deoarece îl fac răsfățat		
10.	Părinții au întotdeauna dreptate și deci copiii nu trebuie niciodată să-i chestioneze sau să-i contrazică		
11.	Ca părinte, am puterea de a-l obliga pe copil să facă orice vreau eu.		
12.	Copiii nu trebuie să fie frustrați		
13.	Toate formele de pedeapsă sunt greșite		
14.	Creșterea copiilor trebuie să fie distractivă și ușoară		
15.	Sunt prea slab și neajutorat și nu știu ce este mai bine tot timpul, așa că decid pe moment		
16.	Consider că este groaznic și oribil când copilul meu nu este cuminte, nu pot suporta acest lucru		
17.	Sunt un părinte valoros și perfect atunci când copilul meu mă ascultă.		
18.	Furia mă ajută să rezolv problemele de educație ale copilului meu		



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSITM
INSTITUTUL NAȚIONAL
DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE
ÎN EDUCAȚIE
INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 2 - Stil Parental

1.	<p>Stilul ferm și non-blând - Implică un comportament parental de stabilire a unor reguli rigide, fără a permite vreodată copilului să le chestioneze autoritatea, centrarea pe greșelile copilului, atacarea personalității lui, strictete și lipsa oferirii laudelor. Ca răspuns la acest stil, copiii vor ajunge să se evalueze ca fiind nevaloroși și inferiori, considerându-i pe toți ceilalți superiori; ei vor experimenta anxietate, nesiguranță și vinovăție, dovedindu-se a fi ezitanți, dependenți și cu un comportament submisiv.</p>	<p>Răspunsuri: Da: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11</p>
2.	<p>Stilul blând și non-ferm - Implică un comportament parental de dragoste și afecțiune, cu puține solicitări pentru copil și cu puține limite stabilite. Părinții se comportă în relație cu copilul cu un puternic sentiment de vinovăție și doresc ca acesta să nu cunoască frustrările. Ca răspuns la acest stil parental copiii pot deveni aiuriți, lipsiți de putere, egocentriți, infantili emoțional și dependenți, cu o toleranță crescută la frustrare și evită responsabilitățile.</p>	<p>Răspunsuri: Nu: 12, 13, 14, 15, 16, 17</p>
3.	<p>Stilul non-blând și non-ferm - Implică un comportament parental plin de critici la adresa comportamentelor greșite, dar lipsit de laudelor pentru comportamentelor bune. Ca răspuns la acest stil parental copiii vor dezvolta comportamente cronice de încălcare a regulilor, a legilor morale și scrise, furie, frustrare pentru că nu reușesc să-și mulțumească părinții, vor testa limitele părinților pentru a-i face pe aceștia să arate că le pasă.</p>	<p>Răspunsuri: Nu: 10, 11, 12, 13, 14, 18</p>



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

<p>4. Stilul blând și ferm -Implică un stil în care părinții împreună cu copiii participă la discuții și se gândesc împreună la ce înseamnă comportamente inacceptabile, se concentrează pe comportamente, dar nu blamează copilul, stabilesc limite cu consecințe clare pentru nerespectarea lor, stabilesc pedepse relaționate cu învățarea regulilor, nu blamează, uneori își frustrează copilul dacă este necesar, aplică o constrângere rezonabilă pentru învățarea auto-disciplinei și amânarea gratificării, nu pedepsesc niciodată datorită furiei și frecvent laudă copilul și îi arată dragostea. Ca răspuns la acest stil parental copiii experimentează o stare socio-emoțională bună și au reușite pe măsura potențialului lor.</p>	<p>Răspunsuri: Nu: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17</p>
---	--



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Tema 2: Adolescența – Activitatea 3: Cât de bine îți cunoști copilul?

Recapitularea activității 2

(10 minute)

Data trecută am identificat stilurile parentale și am aflat că fiecare om este unic și valoros în felul său.

Prezentarea Obiectivelor:

(1 minut)

Pentru astăzi ne propunem:

- *Să identificăm sentimente, emoții;*
- *Să prezentăm laturile personalității copilului nostru;*
- *Să descoperim cât de bine ne cunoaștem copilul;*

Exercițiu energizare „Statuia”

(15 minute)

Procedeu:

Moderatorul împarte grupul în subgrupuri de 4,5 persoane. Sarcina fiecărui grup mic este aceea de a exprima un sentiment (ex: bucurie, entuziasm, curiozitate, tristețe, spaimă, indiferență, etc.). După ce au primit sarcina, fiecare echipă are la dispoziție 2 minute de pregătire.

Grupurile prezintă pe rând celorlalți participanți. Rolul lor este acela de a identifica sentimentul ilustrat.

Nu vreau să-mi laud copilul dar ...

(15 minute)

Procedeu:

Invităm părinții să se gândească timp de 1-3 minute la acele laturi ale personalității copilului lor pe care le apreciază cel mai mult (comportament, intelect, pasiuni etc.). Fiecare părinte își va prezenta copilul întregului grup astfel „*Sunt ... (prenumele) mama sau tatăl lui ... (prenumele copilului) și nu vreau să-mi laud copilul, dar ...*”



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMÂNIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Test pentru părinți

(60 minute)

Materiale necesare: anexa 1 „Cât de bine îți cunoști copilul”

Procedeu:

Moderatorii vor împărți fiecărui participant câte un test și vor ruga părinții să-l completeze. La final, fiecare participant își va calcula punctajul și va citi interpretarea.

Discuție facilitată

(19 minute)

- Cum v-ați simțit?
- Care a fost sarcina cea mai ușoară?
- Care a fost sarcina cea mai dificilă?
- Cu ce gânduri plecați?



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
 Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 1: TEST PENTRU PĂRINȚI

Ți-ai testat copilul, pentru a afla CÂT DE BINE ÎȚI CUNOȘTI COPILUL ?

ce gândește despre tine, părintele lui. A venit momentul să te testezi și pe tine, pentru a afla dacă, într-adevăr, comunică cu propriul copil. Este bine de știut!

1. Îți poți da seama, din mimica sau gestica copilului tău, care este starea lui sufletească?

- a. aproape niciodată;
- b. câteodată;
- c. aproape întotdeauna.

2. Te-au luat prin surprindere unele comportamente/atitudini ale copilului tău?

- a. de multe ori;
- b. destul de rar;
- c. aproape niciodată.

3. Ai putea să spui care sunt cele mai importante cele trei dorințe ale copilului tău?

- a. nu cred;
- b. cu siguranță
- c. aș încerca dar nu știu prea sigur.

4. Ai încredere în copilul tău?

- a. da;
- b. nu întotdeauna;
- c. nu.

5. Ai impresia că te depășesc problemele copilului tău?

- a. câteodată;
- b. foarte des;
- c. aproape deloc.

6. Consideri că trebuie să știi tot ce gândește și simte copilul tău?

- a. sigur;
- b. nu neapărat, fiecare are dreptul la intimitate;
- c. nu-mi dau seama.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

7. Copilul tău ar vrea o cameră a lui. Consideri acest lucru:

- a. nerealist
- b. total îndreptățit
- c. oarecum îndreptățit.

8. Cunoști anturajul copilului tău?

- a. doar în mare;
- b. sigur că da;
- c. nu, nu am avut prilejul să-i întâlnesc prietenii.

9. Consideri că:

- a. poți împlini în totalitate nevoile copilului tău;
- b. copilul tău poate avea și nevoi pe care nu i le poți împlini;
- c. nu știi.

10. Crezi că este important:

- a. să-ți ajuți copilul;
- b. să-l înveți, pe cât posibil, să se ajute singur;
- c. nu știi, depinde.

11. Îți faci timp să petreci cu copilul tău:

- a. doar la sfârșit de săptămână;
- b. zilnic;
- c. de câteva ori pe săptămână.

12. Consideri că cea mai armonioasă relație părinte-copil se bazează pe:

- a. educație și respect;
- b. dominație și ascultare;
- c. prietenie și înțelegere.

Punctaj:

Se acordă:

- câte un punct pentru următoarele răspunsuri: 1a, 2a, 3a, 4c, 5b, 6a, 7a, 8c, 9a, 10a, 11a, 12b.
- câte două puncte pentru: 1b, 2b, 3c, 4b, 5a, 6c, 7c, 8a, 9c, 10c, 11c, 12a.
- câte trei puncte pentru restul răspunsurilor.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Interpretare:

Între 12 și 19 puncte: Din păcate copilul este, în mare măsură, o necunoscută pentru tine. Sunt multe situații în care nu știi ce să faci, în care comportamentul lui te ia prin surprindere. Apropie-te mai mult de copilul tău, încrede-te în intuiție, dar și în informații care acum sunt în cantitate suficientă pe piață (cărți, diverse publicații, internet, etc.). Și, nu în ultimul rând, petrece-ți mai mult timp alături de copil. Acest din urmă lucru nu poate fi compensat prin nimic altceva.

Între 20 și 29 puncte: Cunoști, în mare, personalitatea copilului tău. Din păcate, nu este suficient. Dacă te vei apropia mai mult de el, vei putea ști ce să faci și în situațiile care, deocamdată, te lasă „în ceață”, în care răspunsul tău este „nu prea știu” sau, și mai rău, „nu m-am gândit”.

Peste 30 puncte: Se pare că tu chiar îți cunoști și înțelegi copilul. Știi ce-și dorește, ce nevoi are și cum să-l ajuți. În același timp, îi lași și spațiul său intim, de care fiecare ființă umană are nevoie. Ești destul de realist(ă) și acest lucru te apropie mult de copil.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Tema 2: Adolescența – Activitatea 4: Portretul robot al adolescentului

Recapitularea activității 3

(10 minute)

Data trecută am identificat emoțiile, și am descoperit cât de bine ne cunoaștem copilul, dacă știm să comunicăm eficient.

Prezentarea Obiectivelor:

(1 minut)

Pentru astăzi ne propunem:

- *Să descoperim particularitățile de vârstă specifice adolescenței;*
- *Să înțelegem rolul familiei în educația copiilor, în formarea deprinderilor de viață;*
- *Să analizeze importanța legăturilor afective puternice dintre părinți și copii;*
- *Să identificăm problemele de comportament ale copiilor.*

Exercițiu energizare ”Babele, vânătorii și lupii”

(15 minute)

Regulile jocului:

Baba omoară vânătorul, ridicându-și fusta.

Vânătorul omoară lupul împușcându-l.

Lupul mănâncă baba.

Jocul se joacă 5 runde.

Procedeu:

- Împărțiți participanții în două echipe.
- În cadrul grupului în care sunt, participanții trebuie să se pună de acord asupra unui singur personaj: babă, vânător sau lup, fără ca grupul celalalt să audă.
- La semnalul moderatorului, grupurile se așează în linie, față în față și execută semnul specific fiecărui personaj.
- Dacă participanții sunt:
 - Babe - mimează ca își ridică fustele,
 - Vânătorii - mimează ca trag cu pușca,
 - Lupii - mimează ca sunt firoși.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

- Este un joc care nu poate fi prevăzut, depinzând de ceea ce aleg participanții în cadrul grupului în care se afla (de ex: dacă grupul nr. 1 alege sa fie vânător și grupul nr. 2 alege sa fie baba, grupul nr. 2 câștigă deoarece – baba omoară vânătorul; dacă amândouă grupurile aleg același personaj, este remiză).

Jocul se joacă 5 runde și câștigă echipa care a acumulat mai multe puncte.

Portretul robot al adolescentului**(40 minute)****Materiale:** anexa 1**Metoda:** Sinelg**Procedeu:****Pasul 1:** Rugăm părinții să citească „**Portretul robot al adolescentului**” (anexa 1) notând în dreptul fiecărei idei unul din semnele de mai jos.**Pasul 2:** Centralizăm, pe o foaie de flipchart, împărțită în patru cadrane (conform semnelor pe care părinții le-au făcut pe fișa lor de lucru, respectiv „!”, „-”, „+”, „?”), răspunsurile părinților, punând accent pe ideile ce se cer aprofundate, detaliate.**Discuție facilitată****(15 minute)**

- *Ce urmări poate avea apartenența copilului dvs. la un grup în care este utilizat limbajul sau comportamentul vulgar?*
- *Cum ar trebui să vă comportați, astfel încât copilul dvs. să vă vadă ca pe niște priimi și adevărați prieteni?*
- *Este bine să comparăm propriul copil cu frații lui sau cu alții de aceeași vârstă?*
- *Considerați că ar fi necesară sau utilă o discuție cu copilul dvs. despre modificările fizice și de comportament apărute la această vârstă?*

Copiii învață ceea ce trăiesc**(22 minute)****Pasul 1:** Rugăm părinții să citească textul din **anexa 2** și să sublinieze comportamentele specifice propriului copil.**Pasul 2:** Centralizăm pe flipchart comportamentele subliniate de părinți, dirijând discuția pe baza acestora.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMÂNIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Discuție facilitată: (15 minute)

- *Ce ați simțit când ați citit aceste rânduri?*
- *Ce comportament al copilului ați dori să îmbunătățiți sau să corectați?*
- *Ce comportamente ați dori să introduceți în relația dvs. cu copilul?*

Material suport Adolescența (anexa 3) (2 minute)

La final se împarte fiecărui participant materialul ADOLESCENȚA pentru a fi studiat acasă.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMB

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA1: PORTRETUL ROBOT AL ADOLESCENTULUI

Citiți cu atenție textul, notând în dreptul fiecărei idei unul din semnele de mai jos:			
+	-	!	?
Sunt de acord	Nu sunt de acord	Este ceva nou pentru mine!	Doresc să aflu mai multe despre acest aspect
Portretul robot al adolescentului			
Are între 14 și 17 ani.			
A crescut dintr-odată (peste noapte, ca din apă) în înălțime și greutate. Uneori se plânge de dureri osoase și musculare, este anemic și stângaci în mișcări, mâinile fiind mai lungi decât trunchiul, nasul disproporționat în raport cu fața, întreaga conformație lăsând impresia unei ființe deșirate. Din cauza hainelor veșnic mici are o stare de disconfort (pare că e îmbrăcat cu haine de căpătat...).			
Poate să aibă coșuri, transpiră foarte mult și miroase cam urât (dacă nu se spală!!!). Îi apare părul pubian și are vocea în schimbare.			
Dacă e fată, i-au crescut sânii, are menstruație .			
Dacă e băiat este foarte preocupat de mărimea penisului propriu, fiind interesat să se compare cu alți băieți, părerea acestora având o mare influență.			
A devenit mai rușinos, mai pudic față de părinți sau persoane de sex opus, când se discută despre aspecte „delicate” ale înfățișării sale sau ale modificărilor hormonale apărute.			
E foarte preocupat de felul cum arată: se spală mai des, uneori exagerând grija pentru freză și vestimentație (se schimbă de mai multe ori înainte să plece la școală!!!).			
Cum se simte			
Uneori e foarte vesel, râde din orice, iar alte ori are momente de oboseală, de apatie. Trăiește intens atât bucuriile, cât și nereușitele.			



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Copilul seamănă cu un cactus. Are mare nevoie de afecțiune, dar își ascunde sentimentele, apărându-se de lumea exterioară. Deseori e anxios (are o frică nejustificată), are aversiune față de (anumiți) colegi, e instabil, iritabil și exploziv în manifestarea emoțiilor.	
Uneori are reacții violente, de furie sau de plâns, pentru ca ulterior, dacă este ajutat de adulți, să redevină calm.	
Simte nevoia de a-și exterioriza propriile trăiri, de cele mai multe ori prin imagini și idei artistice, prin poezii, schițe sau povestiri.	
Cum învață	
Începe să gândească logic, i se dezvoltă abilitatea de analiză mentală, de testare deductivă a ipotezelor. Dar acest proces este puternic influențat de mediul în care se dezvoltă, prin intermediul educației.	
Nu mai învață mecanic, nu mai „tocește”, învață doar la ce îi face plăcere (fie datorită subiectului sau materiei, fie datorită calităților profesorului care predă).	
Are rezultate mai proaste la școală, și-a pierdut interesul față de învățatură.	
Cum se comportă cu părinții	
Total diferit! Nu mai vrea să stea de vorbă, nu mai spune tot părinților. Nu le mai împărtășește nimic, zicând că oricum nu vor pricepe. E introvertit (închis în el), negativist, se ceartă din orice și vrea să-și impună propriile reguli. Se eschivează de la îndeplinirea obligațiilor elementare.	
Suportă cu greu autoritatea părinților, cu care se contrazice chiar și în cele mai banale situații. Poate fi foarte îndărătnic, chiar și atunci când înțelege că nu are dreptate.	
A devenit irascibil, agresiv și greu de controlat. La orice replică răspunde grosolan. La orice sfat reacționează invers.	
A devenit „incomod”, cu el te poți înțelege greu, nu-ți este foarte clar cum să procedezi în anumite situații.	
Vorbește mai tot timpul la telefon. Casa e plină de prieteni permanent. Ascultă muzică cu volumul dat la maximum deranjând vecinii.	
Este foarte curios față de tot ce îl înconjoară, are o puternică nevoie de a cunoaște și de a înțelege fenomenele lumii naturale și sociale.	



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Este foarte independent, are inițiative personale pozitive sau negative, în ultima categorie fiind incluse absenteismul sau abandonul școlar, comportamentul agresiv (violența fizică și / sau verbală), fuga de acasă etc.	
Simte nevoia de a lua hotărârile singur.	
Este mereu nemulțumit, aspect datorat dorinței sale de „a arde etapele” de a se maturiza și de a fi ”cineva” de aici rezultând pendularea între nehotărâre și luarea de decizii.	
Se teme: de animale, de abandon, de întuneric, de schimbări de aspect fizic (obezitate, disproporții datorate creșterii naturale, acnee etc.), de critica părinților	
Cine sunt prietenii lui	
Relațiile de prietenie devin mai trainice și mai apropiate, având cel mult 2 - 3 prieteni și fiind trăite foarte intens, orice rupere a prietenilor fiind resimțită ca o adevărată tragedie.	
Prin relațiile de prietenie pe care le stabilește, adolescentul își satisface de fapt unele trebuințe precum cele de integrare socială, de apartenență la grup, de supunere sau de dominare și nevoia de a fi afectuos cu ceilalți.	
Este mult mai sensibil și mai receptiv la influențele grupului de prieteni sau a persoanelor de aceeași vârstă.	
Dacă simte că este neglijat, neînțeles sau ignorat, reacționează violent față de grup și față de membrii acestuia.	
Dacă este respins de un grup, se poate îndrepta spre alte grupuri, inclusiv către cele predispuse la comportamente antisociale (infracțiuni, agresivitate, consum de droguri), situație în care copilul se conformează la regulile grupului, indiferent dacă acestea sunt în acord sau nu cu propriile convingeri sau cu părerea familiei.	



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
 Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 2: COPIII ÎNVAȚĂ CEEA CE TRĂIESC

Dacă un copil trăiește în critică,	învață să condamne.
Dacă un copil trăiește în dușmănie,	învață să se bată.
Dacă un copil trăiește în ridicol,	învață să fie timid.
Dacă un copil trăiește în rușine,	învață să se simtă vinovat.
Dacă un copil trăiește în înțelegere,	învață să fie răbdător.
Dacă un copil trăiește în încurajare,	învață ce este încrederea în sine.
Dacă un copil trăiește în adevăr,	învață să aprecieze.
Dacă un copil trăiește în nepărtinire,	învață ce este dreptatea.
Dacă un copil trăiește în siguranță,	învață să aibă încredere.
Dacă un copil trăiește în aprobare,	învață să fie mulțumit de sine.
Dacă un copil trăiește în acceptare și prietenie,	învață să găsească dragostea în lume...



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
 Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 3: ADOLESCENȚA: MATERIAL SUPORT

Adolescența este o etapă mai liniștită decât preadolescența, tânărul adoptând o poziție mai conștientă față de mediul social. Copilul se orientează mai mult către lumea externă, dar își îndreaptă atenția și către propria viață psihică. Caracteristicile cele mai importante ale adolescenței sunt:

1. dezvoltarea conștiinței de sine;
2. afirmarea propriei personalități;
3. integrarea treptată în valorile vieții.

1. Dezvoltarea conștiinței de sine

Adolescența se manifestă prin autoreflexie, prin conștiința că existența proprie se deosebește substanțial de a celorlalți oameni, reprezentând o valoare care trebuie prețuită și respectată.

Adolescentul încearcă, cu înfrigurare, să se cunoască și să se autoevalueze în raport cu realizările sale și ale altora.

El se întreabă adeseori, ‘cine sunt eu?’, iar răspunsurile ce și le dă se bazează pe maturizarea intelectual-afectivă foarte evidentă pentru unii adolescenți, chiar de la 16 ani, iar pentru alții la 18 ani.

Conștiința de sine este un proces complex care include, pe de-o parte, raportarea subiectului la sine însuși, la propriile trăiri, iar pe de altă parte, confruntarea acestora, compararea lor cu lumea în mijlocul căreia trăiește. Cel mai înalt nivel al conștiinței de sine este atins de elev atunci când el se poate privi ca subiect al activității sociale, ca membru al colectivului.

Un factor de seamă al conștiinței de sine îl constituie activitatea școlară și natura relațiilor cu adulții, aprecierile acestora față de calitățile și munca adolescentului. O caracteristică a adolescenței este și proiectarea idealului în viitor; un aspect al acestei preocupări este interesul pentru profesia pe care o va îmbrățișa, determinându-l la reflecție asupra vieții sale interioare. Capacitatea de a se preocupa de propria persoană nu înseamnă însă fuga de societate. Caracteristica principală a adolescentului este un puternic impuls către acțiune. Acum dispar dorințele vagi și apar țelurile bine conturate, visarea ia forme conștiente.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

2. Afirmarea propriei personalități

Descrierea, oricât de schematică, a „portretului” adolescenței nu poate ignora problema originalității ca atribut predilect al indivizilor care o traversează. Dorința de originalitate reprezintă, din punct de vedere psihologic, o caracteristică esențială a adolescenței, numită tendința afirmării de sine, tendința de afirmare a propriei personalități.

Dorind să atragă atenția asupra sa, adolescentul se consideră punctul central în jurul căruia trebuie să se petreacă toate evenimentele. Forțele proprii sunt considerate superioare față de ale celorlalți oameni, opinie care decurge dintr-o insuficiență cunoaștere de sine. Acesta dorește ca toate acțiunile sale să fie cunoscute și apreciate de adult. Un mijloc curent de afirmare îl constituie aspectul exterior, adolescenții căutând să se evidențieze prin fizicul bine conformat, îmbrăcămintea care diferențiază, care scoate în relief propria persoană.

Vizibilă este și o altă expresie a tentației originalității în adolescență – limbajul „colorat”, presărat cu expresii „căutate”, cu neologisme și arhaisme. Adolescentul își alege cu grijă cuvintele, utilizează din abundență citate și expresii celebre, maxime și cugetări savante despre care insinuează că i-ar aparține. În privința limbajului, adolescenței îi este proprie și tendința de ermetizare a acestuia, de folosire a unei vorbiri „cifrate”, și anume, a unei vorbiri populate de expresii argotice. De obicei, circulația acestui fel de limbaj are loc în cadre restrânse, în grupuri spontan constituite și combaterea acestui fenomen necesită eforturi educative prelungite. În strânsă legătură cu limbajul, tentația originalității se exprimă și în corespondența adolescenților, caracterizată prin aceeași „ploaie” de citate, prezentă în limbajul lor. Dominantă pentru tentația originalității la această vârstă este **prezența spiritului de contradicție**. În special discuțiile dintre adulți, la care iau parte și adolescenții, ajung repede să fie monopolizate de întrebările iscoditoare ale acestora din urmă, de afirmarea spiritului lor de contradicție. Nu de puține ori, adolescentul se contrapune în discuție chiar când e conștient de faptul că nu are dreptate. El e mobilizat atunci de aceeași statornică tentație de a atrage atenția asupra sa, de a se afirma, de a fi luat în seamă. Adolescenții mani-festă tendința de a se afirma nu numai individual ci și în grup: vor să activeze, să se distreze împreună. Ei sunt atrași și de viața politică; în politică adolescentul vede o înaltă activitate socială.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

3.Integrarea socială

Esența integrării sociale constă în atașamentul din ce în ce mai conștient și mai activ la grupul căruia îi aparține (clasă, școală, marele organism social). Cu cât înaintează în vârstă, cu atât el este mai obiectiv în judecățile sale, aprecierile efectuându-se în funcție de criteriile sociale pe care și le-a însușit. Dorința de a cunoaște valorile sociale și culturale se manifestă riguros și tenace.

Integrarea adolescenților în aceste valori ale colectivității contribuie la formarea concepției despre lume și viață. Datorită experienței de viață limitată și a lipsei unor criterii de autoapreciere corectă, adolescenții au nevoie de consiliere și îndrumare discretă, fiind sprijiniți să-și formeze idealul de viață, să-și perfecționeze judecățile morale și să-și ridice nivelul conștiinței și al conduitei morale.

Dezvoltarea biologică În această etapă are loc procesul de trecere spre organismul adult. Unele măsurători pun în evidență faptul că între 14 și 20 de ani creierul atinge aproximativ greutatea maximă și se apropie de finalizare osificarea diferitelor părți ale craniului. Procesul de osificare al scheletului se realizează însă progresiv, încheindu-se între 20 și 25 de ani.

Concomitent, se dezvoltă volumul mușchilor și se mărește forța musculară. La începutul perioadei adolescenței se înregistrează o dezvoltare mai intensă la nivelul mușchilor mari, iar apoi procesul se extinde și la nivelul mușchilor mici, ceea ce influențează perfecționarea și coordonarea mișcărilor fine. Pe la mijlocul perioadei, se constată și o stabilizare relativă a creșterii adolescenților în înălțime și greutate. Corpul câștigă în înălțime între 20 – 30cm, iar în greutate câte 4 – 5 kg anual. Creșterea în talie și greutate dă corpului proporția, vigoarea, grația și frumusețea care îl caracterizează pe adolescent.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform”
Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Tema 3: Comunicarea – Activitatea 5: Triunghiul comunicării

Recapitularea activității 4

(5 minute)

Data trecută ne-am familiarizat cu particularitățile de vârstă specifice adolescenței, am încercat să înțelegem cât de important este ce învață copiii în familie și cum pot fi influențați de felul în care ne comportăm cu ei.

Prezentarea Obiectivelor:

(1 minut)

- *Să exerseze comunicarea;*
- *Să descrie care este rolul comunicării;*
- *Să compare formele comunicării;*
- *Să descopere rolul ascultării în cadrul comunicării interpersonale.*

Exercițiu energizare: „Cutia fermecată”

(10 minute)**Scop:** Participanții vor exersa comunicarea și la sfârșitul exercițiului vor avea un tonus ridicat**Materiale:** Anexa 1**Procedeu:**

Moderatorul le explică participanților că deține o cutie imaginară și fermecată prin faptul că poate conține o varietate de elemente. Formatorul este cel care poate scoate pe rând din cutie diverse elemente, iar participanții sunt rugați ca-n momentul în care află care este elementul, să-l ilustreze, nonverbal/paraverbal.

Fiecare participant va ilustra pe rând câte un element, ceilalți trebuie să recunoască elementul extras din cutia fermecată. Dacă se termină bilețelele, se introduc în cutie cele deja mimate

Exemple de elemente: meserii, animale, activități, fenomene ale naturii, astre, etc. (anexa 1)

Activitatea: Comunicarea

(24 minute)**Scop:** Participanții vor descoperi ce este comunicarea și care sunt formele comunicării**Metoda:** Brainstorming**Procedeu:**

Participanții vor răspunde la 3 întrebări:



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

1. Ce este comunicarea?
2. Care este rolul comunicării?
3. Care sunt formele comunicării?

Moderatorul va nota pe flipchart toate ideile participanților, după care va realiza conexiunile, astfel încât să-i ghideze spre următoarele formulări:

1. Ce este comunicarea? Comunicarea este modalitatea de a transmite mesaje de la o persoană la alta, de a relaționa;

2. Care este rolul comunicării? Comunicarea ne ajută să interacționăm cu ceilalți, să ne exprimăm sentimentele, dorințele, să-i cunoaștem și să-i înțelegem pe ceilalți, să învățăm, să rezolvăm probleme, are rol în adaptarea socială;

3. Formele comunicării

Verbală – folosește limbajul

Nonverbală – mesajele sunt transmise pe alte căi decât cele lingvistice: mesaje corporale (poziția corpului, gesturi, mimică, contact vizual și contact fizic);

Paraverbală – tonul, intonația sau accentul folosite, onomatopee, etc.

Activitatea: Triunghiul comunicării**(60 minute)**

Scop: Dezvoltarea abilităților de ascultare în cadrul comunicării interpersonale.

Materiale: Foi, creion, flipchart

Procedeu:

1. Alegeți împreună cu participanții 2 voluntari care vor interpreta rolul A – povestitor, B – ascultător. Primesc următoarele instrucțiuni:
 - Persoana A – povestitorul – va trebui să povestească celui alt coleg o întâmplare recentă, impresii dintr-o călătorie etc., timp de 5-7 minute.
 - Persoana B – ascultătorul – va asculta ceea ce îi povestește colegul său și va folosi toate mijloacele pe care le cunoaște pentru a-i transmite că înțelege mesajul său.
 - Observatorii - Restul participanților – vor urmări dialogul dintre colegii lor și vor identifica acele comportamente pe care le-a folosit ascultătorul pentru a transmite că înțelege ceea ce dorește să-i transmită povestitorul. Cerem să noteze aceste elemente pe o foaie.

Acest pas se poate repeata de 3-4 ori, schimbând „povestitorul” și „ascultătorul”.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMÂNIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

2. Analizăm împreună cu participanții situațiile trăite. Desprindem împreună care sunt elementele cele mai eficiente în comunicarea interpersonală.
3. Cerem să dea exemple de situații în care au simțit că sunt ascultați și situații în care au avut impresia că nu sunt ascultați. Identificăm acele comportamente care transmit ascultarea sau non-ascultarea și modalitățile prin care acestea pot fi îmbunătățite.

Discuții: În grupul mare, vor descrie elementele ciclului experiențial **(20 minute)**

- Cum v-ați simțit în postura de povestitor?
- De unde ați știut că sunteți ascultați?
- Ce ar fi putut face cel care ascultă pentru a vă comunica faptul că sunteți ascultați?



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 1

FURTUNĂ	LA PLAJĂ	ÎNOATĂ	PLOAIE	NINSOARE
GER	STOMATOLOG	BRUTAR	PROFESOR	SOLIST DE OPERĂ
DIRIJOR	PANTOFAR	LEU	CÂINE	PISICĂ
SOARE	LUNĂ	STELE	VÂNT	SARE COARDA
URS	LIBRAR	CULEGE CIREȘE	VOTEAZĂ	JUDECĂTOR
CROITOREASĂ	PROGRAMATOR	TENISMEN	FOTBALIST	VOLEIBALIST



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Tema 3: Comunicarea – Activitatea 6: Comunicarea asertivă în relația părinte-copil

RECAPITULAREA ACTIVITĂȚII 5 (7 minute)

În sesiunea anterioară ne-am familiarizat cu rolul și formele comunicării; de asemenea, am parcurs aplicația triunghiul comunicării. Aspectele menționate anterior vor fi prezentate de 3 cursanți voluntari.

PREZENTAREA OBIECTIVELOR SESIUNII: (3 minute)

- **O1.** Să definească prin descoperire comunicarea asertivă.
- **O2.** Să utilizeze metode și tehnici de comunicarea asertivă.
- **O3.** Să descopere diferențele dintre comportamentul/comunicarea asertiv(ă), agresiv(ă) și pasiv(ă).
- **O4.** Să identifice efecte ale fiecărui tip de comportament.
- **O5.** Să-și auto-evalueze asertivitatea.

EXERCITIUL DE SPARGEREA GHETIILOR: „Comunic, ascult, privesc” (10 minute)

Procedeu:

1. Participanții se vor așeza în cerc.
2. Fiecare participant îl va prezenta pe colegul din dreapta sa folosind tehnica screening-ului pozitiv (va pune pe primele locuri calitățile acestuia).

CHESTIONARUL: „SUNT O PERSOANĂ ASERTIVĂ?” (20 minute)

Materiale: Anexa 1 și instrumente de scris

Procedeu:

1. Cursanții vor fi invitați să-și auto-evalueze nivelul asertivității prin completarea chestionarului „Sunt o persoană asertivă?” (Anexa 1).
2. Cursanții sunt asistați la completarea chestionarului și calcularea scorului.

Prelucrare:

Interpretarea scorului și explicarea acestuia. După oferirea explicațiilor este important să se precizeze faptul că asertivitatea se poate dezvolta.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
 Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

RECOMANDĂRI PENTRU DEZVOLTAREA ASERTIVITĂȚII (20 minute)

Materiale: Anexa 2

Procedeu:

1. Participanții vor citi pe rând câte o recomandare din Anexa 2 și vor încerca să o explice.
2. Profesorul consilier face completările și corecțiile care se impun.

PREZENTARE MATERIAL: „TIPURI DE COMPORTAMENT” (ANEXA 3) (25 minute)

Materiale: Anexa 3

Procedeu:

1. Participanții și consilierul școlar vor parcurge împreună informațiile din Anexa 3.
2. Cursanții sunt invitați să identifice comportamentele care li se potrivesc.

PREZENTAREA FIȘEI: „EXERCITII DE COMUNICARE” (ANEXA 4) (25 minute)

Materiale: Anexa 4 și instrumente de scris

Procedeu:

1. Participanții vor fi încurajați să completeze toate reacțiile de răspuns în Anexa 4.
2. Consilierul școlar subliniază diferențele dintre reacțiile de răspuns (pasiv/agresiv/asertiv) și încurajează cursanții să descopere efectele fiecărei reacții de răspuns.

FEED-BACK-UL PARTICIPANȚILOR (10 minute)

Procedeu:

1. Participanții se vor așeza în cerc.
2. Fiecare participant va fi invitat să răspundă la următoarele 3 întrebări:
 - Ce ați simțit pe parcursul sesiunii de astăzi?
 - Ce ați învățat în această sesiune?
 - Ce veți aplica?



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 1: CHESTIONAR: „SUNT O PERSOANĂ ASERTIVĂ?”

Chestionar

Citește cu atenție situațiile prezentate mai jos și, în funcție de cât de confortabil de simți în fiecare caz, îți acorzi următorul punctaj: 1 (pentru inconfortabil), 2 (rezonabil), 3 (foarte confortabil).

Nr. crt.	Situație	1	2	3
1.	Vorbești tare și pui întrebări în clasă.			
2.	Atunci când te întrerupe cineva, îți exprimi dezacordul.			
3.	Îți exprimi opiniile în fața persoanelor cu autoritate.			
4.	Intri sau ieși dintr-o încăpere plină cu oameni.			
5.	Vorbești în fața unui grup.			
6.	Menții contactul vizual în timpul unei conversații.			
7.	Îți folosești autoritatea fără să te consideri nepoliticos sau agresiv.			
8.	Soliciți din nou când nu ai primit ceva ce ai cerut.			
9.	Deși cineva așteaptă să te scuzi, nu o faci pentru că simți că tu ai dreptate.			
10.	Ceri să ți se înapoieze ceva ce ai împrumutat, fără să te scuzi.			
11.	Primești un compliment și spui ceva prin care ești de acord.			
12.	Accepți o respingere.			
13.	Nu ai obținut o aprobare de la o persoană importantă pentru tine.			
14.	Discuți deschis cu o persoană care te critică.			
15.	Îi spui cuiva că ceea ce a făcut te deranjează.			
16.	Refuzi să faci ce ți se cere atunci când nu dorești.			
17.	Refuzi o cerere de întâlnire cu cineva.			
18.	Îți exprimi nemulțumirea când crezi că cineva încearcă să te convingă de ceva cu care tu nu ești de acord.			
19.	Îți exprimi supărarea când te supără ceva.			



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

20.	Contrazici pe cineva.			
21.	Răspunzi cu umor atunci când cineva încearcă să te pună la punct.			
22.	Faci glume pe seama greșelilor pe care le-ai făcut.			
TOTAL			

Interpretare scor

SCOR	INTERPRETARE
Peste 55	Ești o persoană foarte asertivă.
46 – 55	Ești o persoană aproape de a deveni asertivă. Mai ai de lucru la situațiile la care ai obținut punctaj scăzut.
36 – 45	Asertivitatea ta este la un nivel mediu.
26 – 35	Ai nevoie să-ți îmbunătățești abilitățile de comunicare asertivă.
Sub 26	Lipsa de asertivitate poate fi o sursă de stres.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 2: RECOMANDĂRI PENTRU DEZVOLTAREA ASERTIVITĂȚII

Ca să devii asertiv(ă)...

- ✓ Dezvoltă-ți stima de sine.
- ✓ Câștigă respectul celorlalți.
- ✓ Îmbunătățește-ți abilitatea de comunicare.
- ✓ Îmbunătățește-ți abilitatea de a lua decizii.
- ✓ Fii onest(ă) și directă în privința emoțiilor, nevoilor și convingerilor tale.
- ✓ Exprimă-te ferm și direct, fără ezitări sau scuze.
- ✓ Fii rezonabil(ă) ce cererile pe care le ai.
- ✓ Învață să spui “nu” la cerințele nerezonabile pentru tine ale celorlalți.
- ✓ Fii onest(ă) atunci când oferi sau primești feedback.
- ✓ Recunoaște și respectă drepturile celor din jurul tău.
- ✓ Folosește un ton adecvat al vocii.
- ✓ Fii atent(ă) cu postura corpului tău.
- ✓ Menține contact vizual cu interlocutorii.
- ✓ Folosește pronumele „eu” atunci când vorbești despre tine.
- ✓ Nu le permite celorlalți să-ți impună ideile și valorile lor.
- ✓ Încurajează-i pe ceilalți să-ți vorbească direct și clar.
- ✓ Fii propriul tău șef.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 3: MATERIAL SUPT: „TIPURI DE COMPORTAMENT”

COMPORTAMENT	TU	TU NU
AGRESIV	<ul style="list-style-type: none"> • Încerci să faci cum vrei, orice s-ar întâmpla • Deseori îi faci pe ceilalți să se simtă rău • Te faci ne-popular • Te lupți, ameninți ești sarcastic 	<ul style="list-style-type: none"> • Respecti faptul că și alții au drepturi • Cauți căi de în care voi ambii nu aveți resentimente, posibil printr-un compromis • Îți pasă de sentimentele altora
PASIV	<ul style="list-style-type: none"> • Doar sperii că vei obține ceea ce dorești • Te bazezi pe alții să ghicească ce dorești ori să facă lucruri pentru tine • Îți ascunzi sentimentele tale reale • Oferi aluzii, dorești • Te simți dezamăgit 	<ul style="list-style-type: none"> • Ceri ceea ce vrei • Îți aperi poziția • Spui ceea ce simți • Te simți bine cu propria ta persoană • Obții, de obicei, ceea ce ai vrut
ASERTIV	<ul style="list-style-type: none"> • Ceri ceea ce vrei • Știi că ai drepturi • Îi ascuți pe alții și știi că și ei au drepturi • Exprimi clar ceea ce simți • Crezi în tine 	<ul style="list-style-type: none"> • Crezi că totul înseamnă a câștiga, orice s-ar întâmpla • Aștepti ca alții să ghicească ce vrei • Devii super anxios



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI



Fondul Social European
POS DRU 2007-2013



Instrumente structurale
2007 - 2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU



INSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 4: EXERCITIUL DE COMUNICARE

SCENARIUL 1: Prietenul/prietena întârzie întotdeauna. Mereu te face să aștepți. Începi să fii furios/furioasă.

Pasiv:

Agresiv:

Asertiv:

SCENARIUL 2: Stai de câteva ore la coadă pentru un bilet la concert. Cineva se bagă în față.

Pasiv:

Agresiv:

Asertiv:

SCENARIUL 3: Soțul/soția nu te ajută la întreținerea casei. Nu ai timp de toate.

Pasiv:

Agresiv:

Asertiv:

SCENARIUL 4: Ești în autobuz și cineva face o remarcă nepoliticoasă la adresa ta.

Pasiv:

Agresiv:

Asertiv:



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S /137881

Tema 3: Comunicarea – Activitatea 7: Jocul de rol ca tehnică de comunicare asertivă

RECAPITULAREA ACTIVITĂȚII 6

(10 minute)

În sesiunea anterioară am aflat ce înseamnă comunicarea asertivă, am aflat cât de asertivi suntem și cum putem să ne dezvoltăm asertivitatea. Aspectele menționate anterior vor fi prezentate de 3-4 cursanți voluntari.

PREZENTAREA OBIECTIVELOR SESIUNII:

(5 minute)

- **O1.** Să aleagă un rol.
- **O2.** Să interpreteze rolul ales.
- **O3.** Să elaboreze un scenariu după o poveste dată.
- **O4.** Să identifice și să verbalizeze trăirile afective din timpul jocului de rol.
- **O5.** Să își exercite abilitatea de a se baza pe propriile analize și acțiuni.
- **O6.** Să-și exprime impresiile despre activitate.
- **O7.** Să-și exprime impresiile despre curs.

EXERCIȚIU DE SPARGEREA GHEȚII: Auto-reclamă

(15 minute)**Materiale:** Foi A4 și instrumente de scris**Procedeu:**

1. Fiecare participant primește o foaie A4 și este solicitat să-și facă mică campanie publicitară, să-și promoveze o calitate, să identifice un slogan care i s-ar putea potrivi, să-și compună o poezie laudativă, etc.
2. Consilierul face precizarea că trebuie aleasă o singură cerință din cele menționate.
3. Fiecare participant va prezenta producția sa publicitară întregului grup.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

JOC DE ROL: DESPRE CURAJUL DE A RISCA O ÎNCERCARE (ANEXA 1) (40 minute)

Metode:

- Conversația
- Problematizarea
- Ascultarea activă
- Jocul de rol

Materiale:

- Instrumente de scris
- Flip-chart și foi A4 pe care vor fi trecute rolurile și actorii

Procedeu:

1. Consilierul școlar va citi povestea cu titlul: „Despre curajul de a risca o încercare” (Anexa 1).
2. Participanții vor fi anunțați că acesta este scenariul pe baza căruia ei vor crea un mic spectacol.
3. Consilierul școlar încurajează participanții să își aleagă rolurile și să își noteze numele în dreptul rolului ales.
4. Pregătirea pentru rol. Fiecare participant va verbaliza rolul jucat.
5. Se va pune în scenă jocul de rol.

Prelucrare:

1. Scurt interviu cu privire la jocul de rol și la sentimentele trăite în pielea personajului. Fiecărui participant îi vor fi adresate două întrebări:
 - a. Cum te-ai simțit în rolul ... ?
 - b. Ți-ar plăcea să alegi un alt rol, dacă da, care ar fi acesta?
2. Scoaterea din rol. Consilierul școlar va spune împreună cu fiecare participant următoarele: „Am fost: ... (rolul) și acum sunt: ... (numele participantului)”.
3. Discuție facilitată. Întrebările adresate în această fază sunt următoarele:
 - a. Cum te simți acum (la ieșirea din rol)?
 - b. Ce ai învățat în această activitate?
 - c. Ce vei aplica?
4. Toți participanții vor fi felicitați pentru activitatea lor.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”
 Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

DEZVĂLUIREA PRIETENULUI SECRET

(15 minute)

Procedeu:

1. Rugăm participanții să se așeze în cerc, pentru a afla cine a fost prietenul secret.
2. Pe rând, fiecare participant vine în interiorul cercului, este legat la ochi și întreabă: „Cine a fost prietenul meu secret?”.
3. Prietenul secret vine în spatele lui și îl bate pe umăr.
4. Participantul are o încercare pentru a ghici prietenul secret.
5. Participantul se dezleagă la ochi și află care a fost prietenul secret, cei doi se aplaudă și își mulțumesc reciproc.
6. Activitatea continuă până când toată lumea află cine i-a fost prietenul secret.

DISCUTAREA ARBORELUI AȘTEPTĂRIILOR

(20 minute)

Discuție facilitată:

Fiecare participant va spune:

- Care a fost traseul așteptărilor sale?
- Ce a contribuit la îndeplinirea așteptărilor sale?
- Ce ar fi putut ajuta la îndeplinirea într-o mai mare măsură a așteptărilor?

FEED-BACK-UL PARTICIPANȚILOR ȘI ÎNCHEIEREA CURSULUI

(15 minute)

1. Participanții vor fi rugați să completeze chestionarul de satisfacție în urma participării la curs (Anexa 2).
2. Consilierul școlar va mulțumi cursanților pentru participare.



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 1: POVESTEA „DESPRE CURAJUL DE A RISCA O ÎNCERCARE”

Un rege își puse curtea la încercare pentru un post important. Numeroși oameni puternici și înțelepți se aflau în jurul lui. „Înțelepților, spuse regele, am o problemă, și vreau să văd care dintre voi este în stare să o rezolve”. Îi conduse pe oameni la o ușă enormă, mai mare decât văzuse cineva vreodată.

Regele le explică: „Aici vedeți cea mai mare și cea mai grea ușă din regatul meu. Care dintre voi poate să o deschidă?” Unii dintre curteni scuturară doar din cap. Alții, care se numărau printre cei înțelepți, se uitară la ușă mai de aproape dar recunoscură că nu pot să o facă. Când înțelepții spuseră asta, restul curții consimți că această problemă este prea dificil de rezolvat.

Un singur vizir se duse la ușă. O examină cu ochii și cu degetele, încercă mai multe modalități de a o deschide și, în cele din urmă, o trase cu o smucitură puternică. Și ușa se deschise. Fusesse lăsată întredeschisă numai, nu închisă complet, și nimic altceva nu fusese necesar, decât bunăvoința de a realiza ceva și curajul de a acționa cu îndrăzneală. Regele spuse: „Vei primi postul de la curte, pentru că tu nu te bizui doar pe ceea ce vezi sau auzi, tu îți pui propriile puteri în joc și riști o încercare.

Sursa:

N. Peseschkian – *Povești orientale ca instrumente de psihoterapie*, Editura Trei, București, 2005



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

ANEXA 2: CHESTIONAR DE EVALUARE A CURSULUI

Vă rugăm să evaluați pe o scală de la 1 la 5 (prin încercuirea numărului) și să notați observațiile în ceea ce privește:

Organizarea cursului	1	2	3	4	5
	Foarte slabă	Slabă	Medie	Bună	Foarte bună

Observații:

Atingerea obiectivelor cursului	1	2	3	4	5
	Foarte slabă	Slabă	Medie	Bună	Foarte bună

Observații:

Calitatea informațiilor teoretice	1	2	3	4	5
	Foarte slabă	Slabă	Medie	Bună	Foarte bună

Observații:

Utilitatea informațiilor teoretice	1	2	3	4	5
	Foarte slabă	Slabă	Medie	Bună	Foarte bună

Observații:

Calitatea activităților practice	1	2	3	4	5
	Foarte slabă	Slabă	Medie	Bună	Foarte bună

Observații:



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „**DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform**”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Utilitatea activităților practice	1	2	3	4	5
	Foarte slabă	Slabă	Medie	Bună	Foarte bună

Observații:

Prestația cadrelor didactice	1	2	3	4	5
	Foarte slabă	Slabă	Medie	Bună	Foarte bună

Observații:

Ce v-a plăcut cel mai mult în aceste zile?

Ce v-a displicut cel mai mult în aceste zile?

Care sunt beneficiile personale ale participării dumneavoastră la acest curs?

Vă mulțumim!



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
SCOLAR
JUDEȚEAN TIMB

Investește în oameni !
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS SCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

Bibliografie

1. ANDOLFI M. – *Family Therapy: An Interactional Approach*, Plenum, New York, 1979
2. ANUCUȚA, L., ANUCUȚA, P. – *Jocuri de creativitate*, Editura Excelsior, Timișoara, 1997
3. BACUS A. – *Cum să aveți autoritate în fața copilului*, Editura Teora, București, 2009
4. BARKER P. – *Basic Family Therapy*, Blackwell Science, Oxford, 1998
5. BOTIS A., TARĂU A. – *Disciplinarea pozitivă sau cum să disciplinezi fără să rănești*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2004
6. BURSUC, B., POPESCU, A. – *Managementul clasei (Ghid pentru profesori și învățători - în cadrul proiectului „Cum ar trebui profesorii să prevină problemele de comportament ale elevilor - training: „Programul de formare pentru profesori privind managementul comportamental al elevilor” (finanțat de către UNICEF România și Centrul Parteneriat pentru Egalitate, din fonduri primite de la Fundația pentru o Societate Deschisă)*, București, 2006
7. CONSILIUL NAȚIONAL DE FORMARE PROFESIONALĂ A ADULȚILOR – *Ghidul de utilizare a standardelor operaționale de pregătire profesională în elaborarea programelor de formare profesională*
8. DALLOS R., DRAPER R. – *An Introduction to Family Therapy*, Open University Press, Buckingham, 2000
9. DAVID K. – *Învățarea experiențială*
10. DISHION T. J., KAVANAGH K. – *Intervening in Adolescent Problem Behavior*, Guilford, New York, 2003
11. *Eu și copilul meu – Ghid pentru consilierii școlari* realizat în cadrul proiectului RO-0047
12. ENĂCHESCU C. – *Tratat de psihanaliză și psihoterapie*, Polirom, București, 2003
13. FABER, A., MASLISC, E. – *Comunicarea eficientă cu copiii*
14. FOLEY V. D. – *An Introduction to Family Therapy*, Grune & Straton, New York, 1974
15. GOLDSTEIN I. L., FORD J. K. – *Formarea în organizațiile actuale, învățarea activă (Ghid pentru formatori, MEC-CNPP)*, adaptare după Păcurari O. – coord.
16. MILES M. – *Învățarea în grupuri de lucru*
17. MINUCHIN S. – *Families and Family Therapy*, Harvard University Press, Cambridge, 1974



UNIUNEA EUROPEANA



GUVERNUL ROMANIEI

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013Instrumente structurale
2007 - 2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUINSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN TIMIȘ**Investește în oameni !****Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară :1: **Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere**

Domeniul major de intervenție DMI 1.1- „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Titlul proiectului: „DEZVOLTAREA COMPETENTELOR CHEIE PENTRU UN PARCURS ȘCOLAR PERFORMANT- Comperform”

Contract POSDRU/153/ 1.1/S/137881

18. MITROFAN I. și colaboratorii – *Psihopatologia, psihoterapia și consilierea copilului*, 2001
19. MOSHER B., LESLEY D., FIKE E. – *Trainig for Results*, Ziff-Davis Publishing, 1996
(Metode utilizate în analiza nevoilor de formare)
20. NEGREȚ-DOBRIDOR, I., PÂNIȘOARĂ, I. – *Știința învățării*, Editura Polirom, Iași, 2005
21. NICHOLS M.P. – *Family Therapy: Concepts and Methods*, Gradner Press, New York, 1984
22. PESECHKIAN N. – *Povești orientale ca instrumente de psihoterapie*, Editura Trei, București, 2005
23. SCOTT P. Sells – *Adolescenții scăpați de sub control*, Editura Humanitas, București, 2007
24. SHAPIRO S., SKINULIS K. – *Cum devenim părinți mai buni*, Editura Humanitas, București, 2008
25. *The IT Trainer Development Programe*, Corporate Learning (Metode utilizate în analiza nevoilor de formare)
26. TURNER K.M., MARKIE-DADDS C., SANDERS M.R. – *Triple P. Positive Parenting Program. Facilitator's Kit for Group Triple P.*, Milton QLD: Families International Publishing